

**የመከራን መነሳት ገሀዳዊና ምስጢራዊ ምክኒያቶችና
የስልጣን ባለቤትን የመታዘዝ ግዴታ**

ምስጋና ሁሉ በተከበረው መጽሐፉ

{يَا عَلِيَّكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبَأْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ}

ለአለው ለዓለማቱ ጌታ ይገባው። ትርጉሙም (ጌታችን ሆይ! በአንተ ላይ ተመካን። ወደ አንተም ተመለስን መመለሻም ወደ አንተ ብቻ ነው፤» (ባለው ተከተሉት)። ማለት ነው።

ብቸኛ ከሆነው ለሱም አጋሪ ከሌለው አላህ በስተቀር በእውነት የሚገዙት አምላክ እንደሌለ እመሰክራለሁ። እንዲሁም ሰይዲና ሙሐመድም የሱ ባሪያና መልአክተኛ በመሆናቸውም እመሰክራለሁ። ጌታዬ ሆይ! በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸውና አስከ እለተ ቂያማ ድረስ በመልካም ምግባር በተከተሏቸው ምእምናን እዝነትህን፣ ሰላምህንና በረከትህን አውርድ።

ከዚህም በመቀጠል፡

መከራ በዚህች ዓለም በሚኖሩ ሰዎች ላይ የወሰነው የአላህ ፍርድ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا}.

ትርጉሙም (እኛ ሰውን (በሕግ ግዳጅ) የምንምከረው ስንኾን ቅልቅሎች ከኾኑ የፍትወት ጠብታ ፈጠርነው። ሰሚ ተመልካችም አደረግነው።) ማለት ነው። ሆኖም አላህ (ዐ.ወ.) የዚህ ዓይነቱ መከራ ከሰዎች ላይ እንድነሳ ገሀዳዊና ምስጢራዊ ምክኒያቶችን አድርጓል። አጥብቅን ልንይዘው የሚገባው ገሀዳዊ ሰብብ በእውቀት የተመረከዘው፣ ከልዩ ባለሙያዎች የሚሰነዘረው ማስጠንቀቂያና ከመንግስት ድርጅቶች የሚወጡ ትእዛዞችን መፈጸም የሚሉት ሰበቦች ናቸው። የስልጣን ባለቤትን ወይም

የሱን እንደራሲና በሱ ትእዛዝ የሚሰሩ ድርጅቶችን ትእዛዝ ማክበርና ለሱም መገዛት የሁሉም ሰው ግዴታ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ}

ትርጉሙም (አላህን ተገዙ። መልክተኛውንና ከእናንተም የስልጣን ባለቤቶችን ታዘዙ፡) ማለት ነው። እንድህም እንድህ ይላል፡

{فَاسْأَلُوا أَهْلَ النَّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ}

ትርጉሙም (የማታውቁም ብትኾኑ የዕውቀትን ባለቤቶች ጠይቁ።) ማለት ነው።

እዚህ ላይ የእውቀት ባለቤት የተባሉት በማንኛውም ዘርፍ የልዩ ባለሞያዎች መሆናቸው ነው። በመሆኑም ባለ ልዩ ባለሞያዎችን ያካተተው የአንድ መስክ የመንግስት ድርጅት የሚያስተላለፈው ውሳኔ ህዝቡ ሊፈጽመው የሚገባ ግዴታ ነው ማለት ነው።

ሌላው ገሀዳዊ ምክኒያት ደግሞ ለንጽህና አስፈላጊውን ትኩረት መስጠት ነው። የእስልምና እምነት ለንጽህና ከፍተኛ ትኩረት የሰጠ ሲሆን የሰውን ልጅ ከጉዳትና ከበሽታ ለመጠበቅ ሃይማኖታዊ ገዴታም አድርጎታል። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ}

አላህ (ከኃጢአት) ተመላሾችን ይወዳል፤ ተጥራሪዎችንም ይወዳል በላቸው።) ማለት ነው። ነቢያቸንም (ሶ.ወ.) (ንጽህና የእምነት ግማሹ ነው።) ብለዋል። አንድሁም በሌላ ሐዲስ (ደጃችሁን አጽዱ) ይላሉ። ደጅ የሚለው ቃል የቤትን ግቢ የትምህርት ቤትና የኢንዱስትሪ ቦታ ቅጥር ግቢዎችን እንድሁም ጎዳናና አደባባዮችንም ያካትታል፡ ፡ የእስልምና እምነት ለአጠቃላይ ንጽህና ትኩረት የሰጠ ሲሆን እጅን ለማጠብ ደግሞ በተለየ መልኩ ትኩረት ሰጥቶታል። ለሰግደት ስንዘጋጅ ውዱ በምናደርግበት ወቅት መታጠብ ያለባቸውን አካላት አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ በማለት አመልክቷል፡

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا فَعَّمْنَا إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْبِئُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيُّكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلُكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا

እናንተ ያመናችሁ ሆይ! ወደ ሰላት በቆማችሁ (ለመቆም ባሰባችሁ) ጊዜ ፊቶቻችሁን፣ እጆቻችሁንም እስከ ክርኖች እጠቡ። ራሶቻችሁንም (በውሃ) አብሱ። እግሮቻችሁንም

እስከ ቁርጭምጭሚቶች (እጠቡ)። (ሴት ጋር በመገናኘት ወይም በሌላ ምክንያት «ጀናባ») ብትኾኑ (ገላችሁን) ታጠቡ።) ማለት ነው።

እጅን ከክርን ጋር መታጠብ ከውዱ ግዴታዎች አንዱ መሆኑ በዚህ መልኩ ተጠቅሷል።

ከዚያም አልፎ ወዱ ማድረግ ስንጀምር ቀደመን ሦስት ጊዜ እጆቻችን መታጠብ፣ አፋችንን መጉመጥመጥና አፍንጫችንን መስርነቅ የነብያችን ፈለግ ነው። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (አንዳችሁ ከእንቅልፉ በነቃ ጊዜ እጆቹን ሦስት ጊዜ ከማጠቡ በፊት ከማንኛውም እቃ አይከተታቸው።) ከምግብ በፊትና ከምግብ በኋላ እጆችን መታጠብ ከነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) የደረሰን ሱና ነው። ከዚህም አኳያ ከሳይንስና ከሃይማኖት መካከል ምንም ዓይነት ግጭት እንደሌለ አንገነዘባለን። የሰውን ልጅ ጤና መጠበቅ ከሃይማኖት አላማዎች ተቀዳሚው ነው። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) (ስለሰው መጎዳትም ሆነ ሰዎችን መጉዳት የተከለከለ ነው።) ይላሉ።

በመሆኑም በሽታዎችና ወረርሽኞች እንዳይሰራጩ የሚደረጉ የጥንቃቄ ሂደቶችን ማክበር የሁሉም ሰው ግዴታ ነው። ከነዚህ የጥንቃቄ ሂደቶች መተቃቀፍን፣ መሳሳምን ጨርሶ መራቅና የእጅ ሰላምታንም መቀነስ የሚሉት ይካተታሉ።

እዚህ ላይ ለናረጋግጠው የሚገባ ነገር ቢኖር የሰው ልጅ መልካም ጸባይና ጥሩ መሰረቱ ግልጽ የሚሆነው በችግርና በመከራ ጊዜ መሆኑን ነው። ከመካከላችን መተዛዝን መስፋፋት ይኖርበታል። ከራስ ወዳድነትና ሽቀጦችን በአንድ ወቅት ወጋን ለመጨመር በመኖሯል ከመያዝ መራቅም በዚህ ወቅት እጅግ አስፈላጊ ነው። አንድሁም በገበያ ያሉ አላስፈላጊ ነገሮችን ያለመጠን በመግዛት የገበያን ሁኔታ ማዛባት ከራስ ወዳድነት አንዱ ነው።

ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) (ማንኛውንም ነገር በሞኖሯል የሚያካበት ስህተተኛ ብቻ ነው) ይላሉ፡ በሌላ ሐዲስ ደግሞ (እቃን የሚያካበት ከአላህ ምህረት የተባረረ ነው።) ብለዋል። በሌላም ሐዲስ (አንዳችሁ ለራሱ የሚወደውን ነገር ለወንድሙም እስከሚወድ ድረስ በአላህ ያመነ አይሆንም።) ብለዋል።

* * * *

ምስጋና ለአለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው። የአላህ እዝነትና ሰላምም በነብያትን በአላህ መላክተኞች መደምደሜያ በሰዲና ሙሐመድ በቤተሰቦቻቸውና በመላ ባልደረቦቻቸው ይውረድ።

ሙስሊም ወንድሞች

ምንጊዜም ልንዘነጋቸው የማይገባ ከሆኑ ምስጢራዊ ሰበቦች አንደኛ በአላህ ያለን መመካት ያማረ እንድሆን ጥረት ማድረጋችን ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ {

ትርጉሙም (በነገሩም ሁሉ አማክራቸው። ቁርጥ ሐሳብም ባደረግህ ጊዜ በአላህ ላይ ተመካ። አላህ በርሱ ላይ ተመኪዎችን ይወዳልና።) ማለት ነው። በአላህ መመካት ግዴታ ነው ስንልም ሰብብን ከማድረስ ጋር የማይፃረር መሆኑን እንገልጻለን። ከአለታት አንድ ቀን አንድ ሰውዬ ግመሌን አስፊያት በአላህ ልመካ ወይስ ለቀወቂያት በአላህ ልመካ ሲል በጠየቃቸው ጊዜ ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) (እስራትና በአላህ ተመካ) ብለው ነበር መልስ የሰጡት።

አሁን በአለንበት ወቅት ያለብን ግዴታ በጤና ዙሪያ የሚሰጡ ይፋዊ መግለጫዎችንና ግምት የሚሰጣቸውን ሳንሳዊ የጥንቃቄ ሂደቶችን መተግበር ሲሆን በመጨረሻ ነገሮችን ሁሉ ፍጥረታት በእጁ ለሆኑት ለታላቁ አላህ መተው ነው። በዚህም እውነተኛውን በአላህ መመካት የፈጸምን እንሆናለን።

ከተጠቀሱት መስጢራዊ ሰበቦች ሌላው ደግሞ ለአላህ (ዐ.ወ.) ራሱን ዝቅ ዝቅ አድረጎ እሱን መጸለይ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

فَوَلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا {

ትርጉሙም ((ታዲያ ቅጣታችን በመጣባቸው ጊዜ አይዋደቁም ኖሯልን...) ማለት ነው፡

በአሁኑ ወቅት ከልብ ራሳችንን ለአላህ ዝቅ ዝቅ ማድረግና ይህን መከራ እንዲያነሳልን ልብቻንን አጥረትን አላህን መለመን እጅጉን ያስፈልገናል። ይህ አጋጣሚ ሁላችንም ከጌታችን ጋር ያለንን ግንኙነት እንድንገመግም መልካም አጋጣሚ ሊሆን ይገባል።

ከነዚህ ሰበቦችም አንዱ አንድ ሰው አላህን ዘወትር በማስታወስ ራሱን የሚጠብቅ መሆኑ ነው። ነብያችን እንድህ ይላሉ፡ (ማንኛውም በሌሊት ንጋትና በቀን ምሽት እንድህ በሚሉት ቃላት ሦስት ጊዜ የሚጸልይ የአላህ በሪያ ምንም ነገር አይጎዳውም፡

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ،

አሁንም በሌላ ሐዲስ እንድህ ብለዋል፡ (በአንድ ቦታ ያረፈ ሰውና

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

በማለት የሚጸልይ ከሆነ ከዚያ ቦታ እስከሚለቅ ድረስ ምንም ነገር አይጎዳውም።) ከነዚህም ምስጢራዊ ሰበቦች ሌላው በምጽዋት ወደአላህ በመቃረብ መከራው እንደወገድ መጸለይ ነው። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (ገንዘባችሁን ዘካችሁን

በማውጣት ጠብቁ። በሽተኛዎቻችሁንም ምጽዋት በመስጠት ፈውሱ። ለመከራም ጸሎትን አመቻቹ።)

ጌታችን ሆይ ጤና ካደርጋሃቸው ጋር ጤና አድርገን። አንተ ከጠበቅሃቸው ጋርም ጠብቅን የፈረድከውንም መጥፎ ነገር ከኛ አርቅልን አገራችንንም ከመጥፎ ነገር ጠብቅልን አሜን።